

KANSALAISPULSSI 8_2022

Valtioneuvoston kanslia on tilannut Tilastokeskukselta säännöllisesti toistettavan Kansalaispulssi-kyselyn liittyen mm. viranomaisten toimintaan ja viestintään sekä vastaajan omaan mielialaan ja tulevaisuuden odotuksiin. Kansalaispulssi toteutetaan verkkokyselynä kolmen-viiden viikon välein.

Verkkolomake tehdään Webropolilla ja kyselyyn on mahdollista vastata älypuhelimien kautta. Keruun päätyttyä aineisto ajetaan Webropolin järjestelmästä Tilastokeskuksen tutkijoiden koneille tarkistettavaksi ja käsiteltäväksi. Aineistonkeruu toteutetaan suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.

Otoksen muodostaminen ja rakenne

Vuoden 2022 kahdeksannen tiedonkeruun otos muodostettiin Tilastokeskuksen työvoima-tutkimukseen (rot. 3 ja 5), kuluttajien luottamustutkimukseen (rot. 2) ja matkailututkimukseen ajalla 14.7.2022 – 18.8.2022 vastanneista 15-74 -vuotiaista mannersuomalaisista kohdehenkilöistä. Otoksessa oli yhteensä 2 546 henkilöä, joille oli ajantasainen ja kriteerit täyttävä puhelinnumero (ainoa tai oikeaksi todettu, eikä salaiseksi merkitty, matkapuhelinnumero).

Em. tutkimusten otokset poimitaan ositetulla satunnaisotannalla väestön keskusrekisteriin perustuvasta Tilastokeskuksen väestötietokannasta. Tutkimukset toteutetaan puhelin- ja verkkotiedonkeruina, joissa samaa henkilöä haastatellaan yhdestä viiteen kertaa.

Tiedonkeruu

Lomake

Kyselyn sisältö toistuu kierroksittain melko samanlaisena mutta ajankohtaisia aiheita vaihdellen. VNK toimitti Tilastokeskukselle kysymykset ja lomaketta muokattiin yhteistyössä. Verkkolomakkeen testaamiseen osallistui Tilastokeskuksen tutkijoiden lisäksi tilaaja. Kysymykset käännettiin Tilastokeskuksessa ruotsin ja englannin kielille.

Tiedonkeruun kulku, vastausosuus ja kato

Tiedonkeruu tehtiin 7. – 12.9.2022. Otokseen kuuluville lähetettiin tekstiviestillä kutsu ja henkilökohtainen suoralinkki verkkolomakkeelle. Samassa tekstiviestissä oli linkki Tilastokeskuksen tiedonkeruusivulle, jolla vastaajia informoidaan mm. tietosuojan liittyvistä asioista. Tiedonkeruusivuilla on myös linkki tilaajan laatimaan tietosuojaselosteeseen. Muistutusviestit lähetettiin vastaamattomille kahden vuorokauden kuluttua perjantaina sekä viimeisen päivän aamuna maanantaina.

Taulukko 1: Kenttäaika ja vastausosuudet kierroksittain vuonna 2022

Kierros	Kenttäaika	Otos	Hyväksytyt vastaukset	Lopullinen vastausosuus
1. kierros	19. - 24.1.	2 842	1 435	50,5 %
2. kierros	16. - 21.2.	2 858	1 309	45,8 %
3. kierros	9. - 14.3.	2 495	1 131	45,3 %
4. kierros	6. - 11.4.	2 521	1 056	41,9 %
5. kierros	11. - 16.5.	2 589	1 148	44,3 %
6. kierros	8. - 13.6.	2 545	1 080	42,4 %
7. kierros	10. – 15.8.	2 616	1 110	42,4 %
8. kierros	7. – 12.9.	2 546	1 082	42,5 %

Vastaajat

Kyselyn otoksessa mukana olleet ovat ensin vastanneet työvoimatutkimukseen, kuluttajien luottamustutkimukseen tai suomalaisten matkailututkimukseen ja toisekseen vastaamalla suostuneet jatkotutkimukseen.

Liitteen 1 taulukosta nähdään, miten vastanneet jakautuvat väestöryhmittäin. Naiset vastasivat tälläkin kierroksella huomattavasti aktiivisemmin kuin miehet. Ikäryhmittäin heikoiten vastasivat 20-24 -vuotiaat. Aineistossa on havaittavissa koulutukseen liittyvä osallistumattomuuden trendi, joka näkyy siinä, että perusasteen varassa olevat vastasivat hieman heikommin kuin korkeaasteen koulutuksen omaavat. Tämä trendi vaikuttaisi korostuvan verkkotiedonkeruussa.

Aineiston toimittaminen

Aineisto toimitettiin asiakkaalle Excel- ja CSV-muodossa sekä suorat jakaumat Excel-tilukoina. Vastaajien avoimet kommentit toimitettiin sellaisinaan taulukoiden liitteenä.

Painotus

Vastausaineisto (1 082 henkilöä) painotettiin vastaamaan tutkimuksen perusjoukkoa (15-74 -vuotiaat mannersuomalaiset) ja painotuksessa väestötietoina käytettiin elokuun lopun tietoja (4 054 391 henkilöä). Aineiston kullekin vastanneelle muodostettiin korottava ja vastauskatoa oikaiseva estimoitipaino (muuttuja PAINO). Korottavuus mahdollistaa sen, että laskettaessa kokonaismääräestimaatteja tulokset ovat tarkastelussa kohdeperusjoukon tasolla. Tällöin painokerroin voidaan tulkita niin, että tutkimukseen osallistunut henkilö edustaa painonsa osoittaman määrän henkilöitä perusjoukossa.

Aineiston painotuksen lähtökohtana oli peruspainot, jotka muodostettiin jakamalla perusjoukon koko vastanneiden määrällä, eli peruspainoiksi muodostui kaikille vastanneille 4 054 391 / 1 082. Painojen kalibroinnissa peruspainoja muunnettiin niin, että painojen avulla kyselyyn vastanneet edustavat perusjoukkoa käytettyjen kalibroitimuuttujien suhteen. Kalibroitimuuttujina (liite 2) olivat sukupuoli, alue, 10-vuotisikäryhmä ja koulutusaste. Kalibrointiin käytettiin SAS-makro-ohjelmaa (Ranskassa kehitetty CALMAR2-makro).

Tulokset

Tulokset ovat Excel-tilukossa suorina jakaumina sisältäen soluttaiset vastaajien lukumäärät, painotetut vastaajamäärät (estimaatit) ja riviprosentit (prosenttiosuudet).

LIITE 1 Kansalaispulssi 8_2022 -kysely. Otos, vastanneet ja vastausosuudet eri väestöryhmissä.

	Otos	Vastanneet	Vastaus-%
Yhteensä	2 546	1 082	42.5
Sukupuoli			
Mies	1285	481	37.4
Nainen	1261	598	47.4
Muu		3	
Ikäryhmä			
15-19 -vuotiaat	95	32	33.7
20-24 -vuotiaat	119	34	28.6
25-29 -vuotiaat	154	50	32.5
30-34 -vuotiaat	196	82	41.8
35-39 -vuotiaat	214	96	44.9
40-44 -vuotiaat	231	101	43.7
45-49 -vuotiaat	257	102	39.7
50-54 -vuotiaat	252	121	48.0
55-59 -vuotiaat	286	136	47.6
60-64 -vuotiaat	291	149	51.2
65-69 -vuotiaat	315	132	41.9
70-74 -vuotiaat	136	47	34.6
Maakunta			
Etelä-Karjala	61	19	31.1
Etelä-Pohjanmaa	94	40	42.6
Etelä-Savo	61	23	37.7
Kainuu	29	11	37.9
Kanta-Häme	72	31	43.1
Keski-Pohjanmaa	36	19	52.8
Keski-Suomi	123	52	42.3
Kymenlaakso	59	17	28.8
Lappi	68	29	42.6
Pirkanmaa	247	108	43.7
Pohjanmaa	99	28	28.3
Pohjois-Karjala	84	35	41.7
Pohjois-Pohjanmaa	175	73	41.7
Pohjois-Savo	107	46	43.0
Päijät-Häme	86	37	43.0
Satakunta	108	33	30.6
Uusimaa	795	368	46.3
Varsinais-Suomi	242	106	43.8

LIITE 2. Kalibrintimuuttajat

Sukupuoli

1 = Mies

2 = Nainen

Alue muodostettiin suuralueista (pois lukien Ahvenanmaan maakunta)

1 = Helsinki-Uusimaa

2 = Etelä-Suomi

3 = Länsi-Suomi

4 = Pohjois- ja Itä-Suomi

10-vuotisikäryhmä

15 - 24

25 - 34

35 - 44

45 - 54

55 - 64

65 - 74

Koulutusaste

1 = Perusaste

2 = Toinen aste

3 = Korkea-aste